

MIESTNE ZASTUPITEĽSTVO MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – KARLOVA VES
(9. volebné obdobie)

**Materiál na 2. zasadnutie
Miestneho zastupiteľstva MČ Bratislava - Karlova Ves dňa 13.12.2022**

**Protest prokurátora proti všeobecne záväznému nariadeniu mestskej časti Bratislava-
Karlova Ves č. 4/2012 z 15. augusta 2012 o úprave podmienok predaja, podávania
a požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach v mestskej časti
Bratislava-Karlova Ves**

Predkladateľ:

JUDr. Jana Mucsková
prednostka

Spracovateľ:

JUDr. Martina Bendíková
referát právny

Materiál obsahuje:

Návrh uznesenia
Dôvodovú správu
Protest prokurátora
VZN mestskej časti č. 4/2012

NÁVRH UZNESENIA

MIESTNE ZASTUPITEĽSTVO MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA - KARLOVA VES

vyhovuje

protestu prokurátora č. Pd 84/22/1104-2 zo dňa 26.8.2022 proti všeobecne záväznému nariadeniu č. 4/2012 z 15.8.2012 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Dňa 15.08.2012 Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Karlova Ves schválilo všeobecne záväzné nariadenie č. 4/2012 o úprave podmienok predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach v mestskej časti Bratislava-Karlova Ves (ďalej len „VZN č. 4/2012“ alebo len „nariadenie“). Toto nariadenie mestská časť prijala na základe splnomocňujúceho ustanovenia § 2 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v tom čase platnom znení (ďalej len „zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov“).

Dňa 26.08.2022 bol mestskej časti Bratislava-Karlova Ves (ďalej aj ako „mestská časť“) doručený protest prokurátora proti VZN č. 4/2012, v ktorom prokurátor navrhuje pre nezákonnosť zrušiť ustanovenia § 3 ods. 2, § 6, § 7 a § 8 VZN č. 4/2012. V proteste prokurátor vytyka najmä:

- a) preberanie textu zákona do textu nariadenia ako podzákonného všeobecne záväzného právneho predpisu,
- b) právo starostky udeľovať výnimky na jednorazové povolenie predaja a požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach v prípade, ak ide o organizované predajné alebo propagačné podujatie,
- c) úpravu pokút a iných sankcií v nariadení,
- d) zverenie kontroly dodržiavania nariadenia a ukladania a vyberania pokút povereným zamestnancom mestskej časti.

K bodu a): Preberanie textu zákona do textu nariadenia ako podzákonného všeobecne záväzného právneho predpisu je nežiadúce, nakoľko pri zmene alebo zrušení, prípadne prijatí nového zákona sa tak všeobecne záväzné nariadenie obce/mestskej časti obsahujúce prekopírované ustanovenia stane vždy nezákonným. Táto situácia nastala aj v prípade ustanovenia § 3 ods. 2 VZN č. 4/2012, ktoré sa v dôsledku novelizovania zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, vykonanom zákonom č. 163/2018 Z. z., účinnom od 1.7.2018, dostalo do rozporu s novým znením ustanovenia § 2 ods. 2 písm. b) zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov.

K bodu b) a c): Mestskej časti v rámci jej normotvorby neprináleží oprávnenie priznať starostovi mestskej časti právo udeľovať na požiadanie výnimky na jednorazové povolenie predaja a požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach v prípade, ak ide o organizované predajné alebo propagačné podujatie. Starosta nemôže svojim rozhodnutím (individuálnym správny aktom) tento zákaz alebo obmedzenie akýmikoľvek výnimkami legalizovať. Právna istota je základný atribút stability práva a zabezpečenia jeho dodržiavania, ako aj sankcionovateľnosti. Rovnako mestská časť v rámci normotvorby nie je oprávnená upravovať v nariadení pokuty a sankcie za spáchanie priestupkov a iných správnych deliktov, pretože skutkové podstaty priestupkov a iných správnych deliktov sú obsiahnuté v osobitných zákonoch.

K bodu d): Mestská časť tým, že nariadením zverila kontrolu dodržiavania nariadenia, ukladanie a vyberanie pokút aj povereným zamestnancom mestskej časti, upravila túto časť nariadenia nad rámec zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov. Plnenie povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení pre rôzne subjekty môžu kontrolovať iba tie orgány obcí/miest alebo tie subjekty, ktorým takéto právo dáva priamo zákonná úprava a vo všeobecne záväznom nariadení nemožno zmocniť ľubovoľný subjekt na výkon takejto činnosti. To isté sa týka i oprávnenia starostu vo vzťahu k prípadnému zmocneniu zamestnanca mestskej časti na výkon kontroly.

V súlade s § 27 ods. 3 a 5 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), ak mestská časť zistí, že protest je dôvodný, je povinná všeobecne záväzný právny predpis (nariadenie) zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. V prípade, že mestská časť protestu prokurátora nevyhoví je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd. O spôsobe vybavenia protestu prokurátora je mestská časť povinná upovedomiť prokurátora.

Mestská časť sa stotožňuje s názorom prokurátora. V prípade vyhovenia protestu prokurátora proti VZN č. 4/2012 mestská časť odporúča Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti VZN č. 4/2012 zrušiť, nakoľko po zohľadnení návrhu prokurátora by vo VZN č. 4/2012 ostali iba ustanovenia kopírujúce zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, všeobecné ustanovenia (predmet úpravy a vymedzenie základných pojmov), záverečné ustanovenia (zrušovacie ustanovenie a účinnosť) a ustanovenie § 5, ktoré síce upravuje zákaz požívania, predaja a podávania alkoholických nápojov, avšak po jeho dôkladnej právnej analýze, je dôvodné aj toto ustanovenie považovať za rozporné so súčasným znením zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov. Uvedené opierame o nasledovné:

Podľa § 5 VZN č. 4/2012:

1. *Na území mestskej časti Bratislava - Karlova Ves sa zakazuje požívať alkoholické nápoje na všetkých verejných priestranstvách a miestach verejne prístupných v čase od 05.00 h do 04.00 h nasledujúceho dňa.*
2. *V stánkoch a kioskoch so stálym stanovišťom umiestneným na verejne prístupných miestach v mestskej časti a v pevných prevádzkach s predajom na verejne prístupnom mieste, je zakázaný predaj alkoholických nápojov a podávanie alkoholických nápojov v čase od 05.00 h do 04.00 h nasledujúceho dňa.*
3. *Zákaz požívania, predaja a podávania alkoholických nápojov podľa odseku 1 a odseku 2 sa nevzťahuje na:*
 - a) *mestskou časťou povolené prevádzky zasahujúce verejné priestranstvo (letné terasy a podobné zariadenia), ktoré poskytujú občerstvenie, reštauračné a pohostinské služby v súlade s platným povolením o prevádzkovom čase vydaným mestskou časťou,*
 - b) *jarmoky, hody a trhové akcie organizované mestskou časťou,*
 - c) *organizované kultúrne podujatia alebo príležitostný trh s povoleným predajom alkoholických nápojov,*
 - d) *prvý a posledný deň kalendárneho roka.*
4. *Ustanovenie ods. 3 tohto článku nemá vplyv na povinnosť dodržiavania obmedzujúcich opatrení uvedených v § 3 tohto nariadenia.“.*

K odseku 1.: Zo záhlavia VZN č. 4/2012 vyplýva, že mestská časť vydala nariadenie o.i. s poukazom na § 2 ods. 4 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov. Z uvedeného ustanovenia zákona v znení účinnom v čase vydania nariadenia vyplýva/lo: „*Obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu obmedziť alebo zakázať v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania, v predajniach potravín alebo na iných verejne prístupných miestach.*“. Opierajúc sa o gramatický výklad citovaného ustanovenia zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a tiež o ustálenú judikatúru súdov Slovenskej republiky¹⁾ v predmetnej problematike, právny referát Miestneho úradu mestskej časti zastáva názor, že účelom zákona o ochrane pred zneužívaním

¹⁾ Napr. Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 09.08.2013, sp. zn. 24S/114/2012.

alkoholických nápojov nebolo splnomocniť obce, resp. mestá či mestské časti, na úpravu všeobecných (generálnych) zákazov predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov tak, ako je to upravené vo VZN č. 4/2012 (zákaz požívať alkoholické nápoje na *všetkých* verejných priestranstvách). Zákaz predávať, podávať alebo požívať alkoholické nápoje môže obec, resp. mesto alebo mestská časť, stanoviť len:

- vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu,
- v určitých hodinách alebo dňoch,
- v zariadeniach spoločného stravovania a v predajniach potravín (pričom podľa zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov v znení účinnom do 1. júla 2018 to bolo možné stanoviť aj na iných verejne prístupných miestach).

To znamená, že nie je možné stanoviť generálny zákaz na všetkých verejných priestranstvách, (24 hodín denne) a vo všetkých verejne prístupných zariadeniach.²⁾ Samotný zákon o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov vo svojich ustanoveniach upravujúcich obmedzenia alebo zákazy, tieto obmedzenia a zákazy negeneralizuje, ale diferencuje ich podľa rôznych kategórií (osôb: mladistvých, vodičov; miest: podujatia, kúpele, ...).

K odseku 2.: V § 5 ods. 2 VZN č. 4/2012 mestská časť zakazuje predaj a podávanie alkoholických nápojov v čase od 05.00 h. do 04.00 h. nasledujúceho dňa v stánkoch a kioskoch so stálym stanovišťom umiestneným na verejne prístupných miestach v mestskej časti a v pevných prevádzkach s predajom na verejne prístupnom mieste. Právny referát Miestneho úradu mestskej časti má za to, že takto formulovaným zákazom mestská časť v súčasnosti prekračuje svoju právomoc upravenú v § 2 ods. 4 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, pretože tento umožňuje obmedziť alebo zakázať predaj len v zariadeniach spoločného stravovania a predajniach potravín. Stánky, kiosky a pevné prevádzky s predajom na verejne prístupnom mieste nemožno generálne subsumovať pod zariadenia spoločného stravovania a predajne potravín.

K odseku 3.: Ustanovenie § 5 ods. 3 nariadenia upravuje výnimky zo zákazu požívania, predaja a podávania alkoholických nápojov, pričom odkazuje na odseky 1 a 2 ustanovenia § 5 nariadenia, ktorých nesúlad so zákonom o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov už boli opísané vyššie. Navyše v § 5 ods. 3 v písmenách b) a c) sa legalizuje požívanie, predaj a podávanie všetkých alkoholických nápojov na jarmokoch, hodoch, trhovách akciách organizovaných mestskou časťou, organizovaných kultúrnych podujatiach alebo príležitostných trhoch s povoleným predajom alkoholických nápojov, čo je v rozpore s § 2 ods. 1 písm. a) bod 4. zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, pretože ten zakazuje predávať alebo podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich požívanie na zhromaždeniach a verejných kultúrnych podujatiach s výnimkou piva a vína. Legalizovanie tzv. „tvrdého alkoholu“ (alkoholu odlišného od vína a piva) na podujatiach nie je možné vykonať podzákonným právnym aktom. Hoci sa v nariadení ďalej v odseku 4. uvádza, že výnimky upravené v § 5 ods. 3 nariadenia nemajú vplyv na povinnosť dodržiavania obmedzujúcich opatrení uvedených v § 3 nariadenia, v praxi by mohli vznikať zbytočné konflikty medzi mestskou časťou a predajcami na podujatiach, ktorí by sa v prípade predaja tvrdého alkoholu mohli odvolávať na citovanú výnimku upravenú v nariadení.

K odseku 4.: Ustanovenie § 5 ods. 4 nariadenia hovorí o tom, že výnimky upravené v § 5 ods. 3 VZN č. 4/2012 nemajú vplyv na povinnosť dodržiavania opatrení uvedených v § 3 tohto nariadenia, v ktorom je skopírované znenie § 2 ods. 1 a 2 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov. Dodržiavať zákon sú však fyzické a právnické osoby

²⁾ Uvedené konštatuje aj JUDr. Helena Spišiaková v článku „*Možnosti obce pri ochrane pred zneužívaním alkoholu*“ publikovanom v periodiku: ROPO – Účtovníctvo ROPO a obcí v praxi, rok 2010, číslo 5, str. 26.

povinné aj bez toho, aby to bolo deklarované v podzákonnom všeobecne záväznom právnom predpise – nariadení.

Podľa § 2 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov (v súčasnom znení):

„(1) Zakazuje sa

- a) *predávať alebo podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich požívanie*
 1. *osobám mladším ako 18 rokov,*
 2. *osobám zjavne ovplyvneným alkoholom,*
 3. *v zdravotníckych zariadeniach s výnimkou kúpeľných liečební pre dospelých,*
 4. *na zhromaždeniach¹) a verejných kultúrnych podujatiach²) s výnimkou piva a vína,*
 5. *na verejných kultúrnych podujatiach²) určených pre osoby mladšie ako 18 rokov,*
 - b) *podávať alkoholické nápoje alebo inak umožňovať ich bezprostredné požitie vodičom,*
 - c) *vstupovať do priestorov a vozidiel verejnej dopravy osobám zjavne ovplyvneným alkoholom, ak ohrozujú alebo môžu ohroziť bezpečnosť alebo plynulosť dopravnej premávky alebo prepravy, verejný poriadok alebo vzbudzujú verejné pohoršenie.*
- (2) *Osoby maloleté do 15 rokov a osoby mladistvé do 18 rokov*
- a) *nesmú požívať alkoholické nápoje alebo iné návykové látky,*
 - b) *sú povinné podrobiť sa vyšetreniu na zistenie alkoholu podľa § 5 ods. 4 alebo vyšetreniu na prítomnosť omamných látok alebo psychotropných látok podľa § 5 ods. 5, ak je dôvodné podozrenie, že požili alkoholické nápoje alebo iné návykové látky.*
- (3) *Osoby maloleté do 15 rokov sa nesmú zdržiavať bez dozoru svojich zákonných zástupcov po 21.00 hodine na verejne prístupných miestach, v ktorých sa podávajú alkoholické nápoje.*
- (4) *Obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu obmedziť alebo zakázať v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania a v predajniach potravín.*
- (5) *Obce môžu vo svojich územných obvodoch alebo v určitých častiach svojho územného obvodu obmedziť alebo zakázať z dôvodu ochrany verejného poriadku podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov aj na iných verejne prístupných miestach.*
- (6) *Obce môžu určiť výnimky zo zákazu alebo obmedzenia predaja, podávania alebo požívania alkoholických nápojov, ktorý ustanovili podľa odsekov 4 a 5. “.*

Rozdelenie kompetencií obce v podmienkach hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy upravuje Štatút hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

Podľa čl. 33 ods. 3 písm. a) Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení jeho dodatkov:

„Bratislava podľa osobitného predpisu⁵²⁾ môže obmedziť alebo zakázať na území Bratislavy alebo v určitých častiach územia Bratislavy v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania, v predajniach potravín alebo na iných verejne prístupných miestach na území Bratislavy.“.

Podľa čl. 34 ods. 3 Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení jeho dodatkov:

„Mestská časť podľa osobitného predpisu⁵⁷⁾

- a) môže obmedziť alebo zakázať na území mestskej časti alebo v určitých častiach územia mestskej časti v určitých hodinách alebo dňoch predaj, podávanie alebo požívanie alkoholických nápojov v zariadeniach spoločného stravovania, v predajniach potravín alebo na iných verejne prístupných miestach, a to nad rámec obmedzenia alebo zákazu určeného Bratislavou,
- b) môže uložiť pokutu od 165,96 eur do 6 638,78 eur právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá porušila zákaz, obmedzenie alebo povinnosť uvedenú v § 2 ods. 1 písm. a) a b), v § 2 ods. 2 a v § 3 osobitného predpisu,⁵⁷⁾
- c) môže uložiť zákonnému zástupcovi maloletého pokutu do výšky 33 eur za porušenie zákazu uvedeného v § 2 ods. 2 a 3 osobitného predpisu⁵⁷⁾ maloletou osobou,
- d) uloží mladistvej osobe do 18 rokov pokarhanie za porušenie zákazu uvedeného v § 2 ods. 2 osobitného predpisu⁵⁷⁾; v odôvodnených prípadoch uloží aj zákaz navštevovať verejne prístupné miesta a miestnosti, v ktorých sa podávajú alkoholické nápoje.“.

V súčasnosti je obmedzovanie požívania alkoholických nápojov upravené s pôsobnosťou pre celú Bratislavu všeobecne záväzným nariadením hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy č. 4/2014 zo dňa 26. júna 2014 o zákaze požívania alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „VZN hlavného mesta č. 4/2014“).

Podľa VZN hlavného mesta č. 4/2014:

- „(1) Na území hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „hlavné mesto“) z dôvodu ochrany verejného poriadku sa zakazuje požívanie alkoholických nápojov na verejne prístupných miestach uvedených v prílohe k tomuto všeobecne záväznému nariadeniu.
- (2) Na území hlavného mesta sa ďalej zakazuje požívanie alkoholických nápojov
 - a) v blízkosti škôl a školských zariadení, cintorínov a zdravotníckych zariadení,
 - b) v blízkosti kostolov, iných miest určených na vykonávanie náboženských obrádov a univerzitných pastoračných centier,
 - c) na detských ihriskách,
 - d) na nástupištiach (zastávkach) mestskej hromadnej dopravy.“.

Príloha k VZN hlavného mesta č. 4/2014 vymedzuje verejne prístupné miesta, na ktorých je v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave zakázané požívanie alkoholických nápojov a v prípade mestskej časti Bratislava-Karlova Ves medzi tieto zaradiť nasledovné lokality:

⁵²⁾ § 2 ods. 4, § 6 a § 11 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení zákona č. 214/2009 Z. z.

⁵⁷⁾ § 2 ods. 4 a § 12 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 219/1996 Z. z. v znení zákona č. 214/2009 Z. z.

„Námestia a ulice

1. Námestie sv. Františka
2. Školské námestie

Obchodné centrá

3. Priestranstvo pred predajňou Billa na Segnerovej ulici
4. Priestranstvo pred obchodným centrom na Borskej ulici

Oddychové zóny a vnútrobloky

5. Oddychová zóna pri Karloveskom centre kultúry na Molecovej ulici
6. Vnútroblok s oddychovou zónou medzi ulicami Ľudovíta Fullu a Pribišova.“

V čase prípravy VZN hlavného mesta č. 4/2014 (máj 2014) bola mestská časť Bratislava-Karlova Ves oslovená, aby navrhla lokality vo svojej mestskej časti, ktoré navrhuje upraviť do prílohy. Z uvedeného dôvodu sú v prílohe VZN hlavného mesta č. 4/2014 pri mestskej časti Bratislava-Karlova Ves zapracované len tie lokality, ktoré navrhla náčelníčka Mestskej polície hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej aj ako „MPHM“). Vymedzenie verejne prístupných miest, na ktorých je v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave zakázané požívanie alkoholických nápojov v prípade mestskej časti Bratislava-Karlova Ves tak vychádza z praxe orgánu (MPHM), ktorý je oprávnený kontrolovať plnenie povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení.

Sankcionovanie je potrebné diferencovať v závislosti od toho, či sa jedná o porušenie zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov, porušenie všeobecne záväzného nariadenia, alebo o porušenie zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“). Pri sankcionovaní je potrebné taktiež rozlišovať, či sa porušenia dopúšťa fyzická osoba alebo právnická osoba, príp. fyzická osoba oprávnená na podnikanie.

Porušenie zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov

V prípade porušenia zákazu, obmedzenia alebo povinnosti uvedenej v § 2 ods. 1 písm. a) a b), v § 2 ods. 2 a v § 3 zákona o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov zo strany právnickej osoby alebo fyzickej osoby oprávnenej na podnikanie je v zmysle čl. 34 ods. 3 písm. b) Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení jeho dodatkov oprávnená na uloženie sankcie mestská časť, ktorá môže ako sankciu uložiť pokutu od 165,96 € do 6 638,78 €.

Rovnako to je aj v prípade porušenia zákazu uvedeného v § 2 ods. 2 a 3 maloletou osobou. Na uloženie sankcie je oprávnená mestská časť, s možnosťou uloženia pokuty do 33 € zákonnému zástupcovi.

Obdobné je to aj v prípade porušenia zákazu uvedeného v § 2 ods. 2 mladistvou osobou do 18 rokov. Na uloženie sankcie je oprávnená mestská časť, pričom v prípade porušenia môže uložiť pokarhanie a v odôvodnených prípadoch aj zákaz navštevovať verejne prístupné miesta a miestnosti, v ktorých sa podávajú alkoholické nápoje.

Porušenie všeobecne záväzného nariadenia

Ak všeobecne záväzné nariadenie, týkajúce sa zákazu alkoholu poruší právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie, ide o tzv. iný správny delikt, ktorý je možné sankcionovať v zmysle § 28 zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov, a to v závislosti od toho, či došlo k porušeniu nariadenia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy alebo k porušeniu nariadenia mestskej časti. Za porušenie všeobecne záväzného nariadenia hlavného mesta Slovenskej

republiky Bratislavy môže hlavné mesto, a v prípade porušenia nariadenia mestskej časti mestská časť, uložiť pokutu do 6 638 €.

Porušenie všeobecne záväzného nariadenia *fyzickou osobou* sa kvalifikuje ako priestupok proti verejnému poriadku podľa § 48 zákona o priestupkoch, za ktorý možno uložiť pokutu do 33 €. V prípade, že fyzická osoba poruší nariadenie hlavného mesta SR Bratislavy, oprávnené na uloženie pokuty je hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava (podľa § 86 písm. b) zákona o priestupkoch). V prípade porušenia nariadenia mestskej časti, je oprávnená na uloženie pokuty mestská časť (podľa § 86 písm. b) zákona o priestupkoch v spojení s čl. 48 ods. 2 Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení jeho dodatkov). Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava a mestská časť sú oprávnené prejednávať priestupky za porušenie všeobecne záväzného nariadenia iba v blokovanom konaní. V praxi to realizuje Mestská polícia hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

V prípade, ak fyzická osoba odmietne blokovanú pokutu zaplatiť, hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava alebo mestská časť oznámi priestupok obvodnému úradu³, ktorý vec prejedná v správnom (priestupkovom) konaní.

Porušenie zákona o priestupkoch

Pre zdôraznenie, predaj, podávanie alebo umožnenie požitia alkoholických nápojov je možné sankcionovať aj podľa zákona o priestupkoch, keďže tento upravuje osobitný druh priestupkov na tomto úseku, a to priestupky na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami.

Podľa § 30 zákona o priestupkoch:

„(1) Priestupku sa dopustí ten, kto

- a) predá, podá alebo inak umožní požitie alkoholických nápojov osobe zjavne ovplyvnenej alkoholickým nápojom alebo inou návykovou látkou, osobe mladšej ako osemnásť rokov alebo osobe, o ktorej vie, že bude vykonávať zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorej by mohla ohroziť zdravie ľudí alebo poškodiť majetok,*
- b) neoprávnené predá, podá alebo inak umožní druhej osobe škodlivé užívanie inej návykovej látky, než je alkohol,*
- c) sa nepodrobí opatreniu postihujúcemu nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo užívanie iných návykových látok,*
- d) úmyselne vyrobí lieh alebo destilát bez povolenia alebo úmyselne lieh alebo destilát vyrobený bez povolenia prechováva alebo uvádza do obehu,*
- e) úmyselne umožňuje požívať alkoholický nápoj alebo užívať iné návykové látky osobe mladšej ako osemnásť rokov, ak tým ohrozuje jej telesný alebo mravný vývoj,*
- f) požije alkoholický nápoj alebo užije inú návykovú látku, hoci vie, že bude vykonávať zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť zdravie ľudí alebo poškodiť majetok,*
- g) po požití alkoholického nápoja alebo o užití inej návykovej látky vykonáva činnosť uvedenú v písmene f),*

³⁾ Hoci zákon o priestupkoch používa pojem „obvodný úrad“, rozumie sa ním okresný úrad, nakoľko v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov: „Obvodné úrady zriadené podľa predpisov účinných do 30. septembra 2013 sú okresné úrady podľa tohto zákona.“.

- h) v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil požitím alkoholického nápoja alebo užitím inej návykovej látky, vykonáva činnosť uvedenú v písmene f).*
- (2) Za priestupok podľa odseku 1 písm. a), b), c), d) a f) možno uložiť pokutu do 3000 Sk, za priestupok podľa odseku 1 písm. e) a g) pokutu do 5000 Sk a za priestupok podľa odseku 1 písm. h) do 10 000 Sk; zákaz činnosti do šiestich mesiacov možno uložiť za priestupok podľa odseku 1 písm. f), do jedného roku za priestupok podľa odseku 1 písm. g) a do dvoch rokov za priestupok podľa odseku 1 písm. h).“*

Priestupok uvedený v § 30 ods. 1 zákona o priestupkoch môže v blokovom konaní prejednať mestská časť (podľa § 86 písm. b) zákona o priestupkoch v spojení s čl. 48 ods. 2 Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení jeho dodatkov), prípadne mestská polícia. V blokovom konaní možno za priestupok uložiť pokutu do 33 €. V prípade, ak dotyčná fyzická osoba odmietne blokovú pokutu zaplatiť, mestská časť, príp. mestská polícia oznámi priestupok obvodnému úradu, ktorý vec prejedná v priestupkovom konaní a môže obvinenému uložiť pokutu do výšky 3000 Sk (99,58 eur).

Priestupky uvedené v § 30 ods. 1 zákona o priestupkoch prejednávajú aj iné orgány, ktorým takéto právo priznáva zákon o priestupkoch (napr. orgány štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou práce, orgány policajného zboru, či obvodné úrady).

Vzhľadom na vyššie uvedené možno zhrnúť, že sankcionovanie porušovania obmedzovaní a zákazov predaja, podávania a požívania alkoholických nápojov je rozsiahlo upravené v zákone o priestupkoch, v zákone o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a tiež vo VZN hlavného mesta č. 4/2014.

Záver:

Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti **navrhujeme protestu prokurátora proti VZN č. 4/2012 vyhovieť**. S právnym názorom prokurátora sa stotožňujeme. V prípade, ak miestne zastupiteľstvo mestskej časti protestu prokurátora vyhovie, mestská časť pripraví na najbližšie zasadnutie Miestneho zastupiteľstva mestskej časti všeobecne záväzné nariadenie, ktorým navrhne zrušiť VZN č. 4/2012, vzhľadom na vyššie uvedenú právnu analýzu.

V prípade nevyhovenia protestu prokurátora proti VZN č. 4/2012 je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd v zmysle § 27 ods. 5 zákona o prokuratúre.

Bratislava, december 2022.